

Sjálvt gudarnir kunnu stríðast til onga nytta

Harri blaðstjóri!

Eg takki so mikið fyrri at vera boðin innafur á gólvið í seinasta blaði tygara.

Her eri eg aftur og skal og skal svara:

I fyrsta lagi greinastubbarnum: »Nær var tað og »hvør var tað?»

Hesin greinastubbi byrjar so leiðis:

Tað var í »Nær var tað» kappingini seinasta leygar-kvöld, at lurtarnir hoyrdu ein sera áhugaverdan spurning, ið var soljóðandi:

»Eftir boðum frá donsku stjórnini eru Hákon Djurhuus, lögmaður og Erlendur Patursson, landsstýrismaður farnir til

in krukodillutár yvir orðalag mitt og sigur:

Orðalagið somir seg ikki mentaðum manni, tiansheldur einum fyrrverandi lögmanni og allarminst einum donskum fólkatingsmanni, búsitandi í Havn.

Frammanundan hevur hann fingið sagt, at »Havenes frihede» er eitt gandað, sum Hákon hevur brúkt, tá tað hevur passað honum, og at eg skal hava hongt meg í skjúrtufalldin á Tjóðveldisflokkinum í fiskimarksmálinum.

Síðani fer hann at gráta hart yvir seinasta petti í tí, eg skrivaði, soljóðandi: »Hetta gjordi ein demagogiskur mixmaksari til ta briklingarplátu tygum harri blaðstjóri speldu í næstseinasta blaði tygara.» — tí eg ikki skal hava latið »støvið» av fyrrverandi blaðstjóranum liggja í friði í grovini.

Nei, hevur ein hoyrt makan til forlorið vrov! Ikki við einum einasta orði havi eg nevnt fyrr. blaðstjóran, í tí eg havi skrivað, men tað er »Suðringur», ið fer í grovina eftir »støvinum» — reindyrkaðar sentimentalar farisearalotur!

Men slíkt »kryddari» skal helst í ein demagogiskan mixmaksara saman við øðrum kryddarii, tá tað reður um at skjóta eftir manni, og ein onki hevur at skjóta við — men sjálvur krógvar seg undir dulnevni. Kortini ikki altíð so væl krógvaður, at fótarnir ikki stinga undan.

Mær sigur orðið »tiansheldur», hvør »Suðringur» er, men skal eg rættleða hann í tí, at eg ikki eri »danskur» fólkatingsmaður, men føroyskur fólkatingsmaður. At orðið danskur fólkatingsmaður hevði hóskað væl til hann sjálvan, um hann varð valdur sum fólkatingsmaður við seinasta fólkatingsval, ivist eg ikki í, so her passar væl danska orðafellið: af hjertets overflodighed taler munden.

Men mynstrið og sikið við tí, ið sagt verður?

Ja, hjá mær er ongin ivi — ein naiv, óbúgvinn roynd í demagogiskum mixmaksarii!

I triðja lagi: aftursvar og fyrispurningur tygara:

Spell at tygum ikki hava umstøður, vilja ella evni til at seta tygum inn í tað, ið veruliga liggur aftanfyrri tað, tygum skriva um, tí mær tykir, at tygara »heldur» í fiskimarksmálinum eru politiskt rakstrárróp, og leysárstól, ið ongin, heldur ikki tygum víia, hvat tæy dekkja. Ger mær tann beina at lesa nevndaráliði í lögtingsmáli nr. 6: val av nevnd í fiskimarksmálinum í lögtingsstíðini fyrri 1958, blaðsíðu 106.

Har er meirilutin J. Fr. Øregaard, Poul Jacob Olsen,

Trygve Samuelsen og Jens Chr. Olsen. Talan er um 12 fjórðinga fiskimark, men við hesum undantaki: ið skulu teir sum javnan og í longri tíð hava ríkið fiskivinnu undir Føroyum innan fyrri hetta mark, hava rætt til at veidda inn til umleið 6 fjórðingar úr landi, við undantak av teimum økjunum, har bein linja er drigin, og markið sostatt sett ytrið.

Hetta var uppskotið Kampmann kom við, og hetta uppskotið til fyrbils sáttmála millum Danmark og Bretland mælti meirilutin til at góðtaka. Ein minniluti (Hákon Djurhuus) flytir fram:

Aftaná at lögtingsmenn eftir áheitan frá Fólkaflakkinum og GL. Sjálvstýri vóru boðaðir til eykatingsetu til viðgerðar av sjómarsmálinum 6. juni 1958, samtykti Føroya Løgting soljóðandi uppskotið í sjómarsmálinum:

Nú Ísland hevur samtykt at flyta fiskimark sitt út á 12 fjórðingar frá 1. september 1958, hevur hesin veruleiki broytt forúsetningin undir sjómarsmálinum so frá grundini at Føroyarugu kenna seg leysar av sáttmálanum við Bretland av 24. juni 1901 sum broyttur í fyrbilsáttmálanum av 22. apríl 1955.

Landgrunnur Føroya er føroysk ogn og samtykkir lögtingið, at frá 1. september 1958 verður fiskimarkið um Føroyar sett 12 fjórðingar frá ystu skerjum og oddum út frá beinum basislínum, og allar trolfiskiskapur bannaður á økinum innanfyri fiskimarkið.

Hetta uppskotið til samtyktar fekk 23 atkvøður.

Samstundis varð samtykt soljóðandi uppskotið frá Hákonu Djurhuus o. fl.

Føroya løgting góðtekur onga endaliga avgerð viðvíkjandi fiskimarkinum um Føroyar, sum ikki er samtykt á Føroya lögtingi.

Hetta uppskotið fekk 19 atkvøður.

Og gloymi nú ikki harri blaðstjóari, at tað var eftir iniciativu frá Fólkaflakkinum, at henda eykatingseta kom í lag.

Men aftur til nevndaráliði dagf. 24. febr. har, sum vist er á, meirilutin, har til javnaðarmenn vóru við, mælti til at taka við 6 fjórðinga fiskimarki, har setti minnilutin Hákon Djurhuus fram soljóðandi uppskotið:

I fyrstu syftu: 1. Løgtingið steðgar viðgerðini av hesum máli til fiskivinnu felagini hava fingið høvi til at siga sína hugsan um uppskotið, ið nú liggur fyrri.

Ja atkvøddu: Niels Holm Jacobsen, Knút Wang, Hákon Djurhuus, Jóhan Simonsen, Vilhelm Nielsen, Kjartan Mohr, Friðrikur Hansen, Jógvan Høgnesen, Sigurd Joensen, Erlendur Patursson, Hanus við Høgadalsá og Hemming Jespersen.

Nei atkvøddu: Jákup Lindenskov og J. P. Davidsen.

Atkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, J. H. Danbjørg, Sámál Petersen, Marius Johannesen, Trygví Samuelsen, Leon Joensen, Andrias Djurhuus, Jóhan Poulsen, Hans Iversen, Dion Nolsøe, Kristian Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen, Haldor Hansen og J. Fr. Øregaard. Burturi: Poul Petersen.

I øðru syftu:

2. Løgtingið heldur fast um, at Íslands útflytan av sínum fiskimarki á 12 fjórðingar frá 1. september 1958 og undirtøkan av hesari útflytan av øðrum londum, hevur broytt forúsetningin undir sjómarsmálinum so frá grundini, at Føroyar kenna seg leysar av sáttmálanum við Bretland av 24. juni 1901 sum broyttur í fyrbilsáttmála av 22. apríl 1955.

3. Løgtingið visir aftur uppskotið frá Dønum og Bretum um 6 fjórðinga fiskimark og heldur fast um samtyktirnar í lögtingsmáli nr. 1/1958 (eykat.) í Fiskimarksspurninginum.

Ja atkvøddu teir somu. Nei teir somu.

Atkvøddu ikki teir somu, ið feldu uppskotið í fyrstu syftu. Meirilutauppskotið um 6 fjórðinga fiskimark soljóðandi: Løgtingið samtykkir fyriliggjandi uppskotið til fyrbils sáttmála millum Danmark og Bretland um fiskimark undir Føroyum.

Hetta varð samtykt av tykkum javnaðarmönnum og øðrum.

Kanna tygum harri blaðstjóari Fólkaflakksins støðu út frá tí, ið her er ført fram og vist á, siggja tygum, at her er ikki talan um nakað støðuskifti í fiskimarksmálinum hjá okkum sammett støðuni, sum hon teknar seg í dag.

Vilja tygum ikki siggja hetta, men halda áfram við gomlum briklingarplátum, er tað demagogiskt mixmaksari. Men eru tygum ikki førur fyrri at siggja tað, er tað, ið galið er, nakað, sum sjálvt gudarnir sigast at stríðast imóti til onga nytta.

Hvat verri er av hesum, kunnu menn trætast um, men sjálvur haldi eg, demagogiskt mixmaksari er verri, tí tað verður gjørt við beráddum huga.

Vinarliga.

Hákon Djurhuus.

politiskt orðaskifti

Bretlands at samráðast um fiskimarkið.

I ovurkæti loypa tygum í leysari luft og enda við hesum gátuføru orðum:

Tað var áhugavert hjá lurtarunum at hoyra »Nær tað var», og ikki minni áhugavert at hoyra »hvør tað var». Hetta talar fyrri seg, og fleiri orð mugu haldast verða óneyðug.

Men fyrigevi mær harri blaðstjóri, at eg sigi tað uppáfturðu-citat tygara eftir útvarpinum er falskt.

Spurningurin hjá útvarpinum var hesin:

Eftir boðum frá donsku stjórnini fóru Hákon Djurhuus, lögmaður og Erlendur Patursson, landsstýrismaður til Danmarkar týsdagin í sambandi við fiskimarksspurningin.

Álvaratos, hvat halda tygum fólki halda, ið sjálvi hoyrdu spurningin? Hvat eg haldi kann verða verða sagt stutt — eitt dømi um demagogiskt mixmaksari av fyrsta klassa!

I næsta lagi »Havenes frihede»

Her hevur »Suðringur» lagt á bláman. Hann grætur forlor-

Saltfiska- og flakaútflytningurin 1972:

Vaksin í virði við sløkum 50 milj. kr. frá árinum fyrri

Samlaði saltfiska- og fiskaútflytningur Føroya í tíðarskeiðinum jan.—desember í fjør, var 35.223 tons fyrri 201.6 milj. kr., móti 33.550 tonsnum fyrri 154.2 milj. kr. í 1971.

I desember mánaða í fjør vóru veidd tilsamans 3.208 tons av saltfiski, mest varð veitt við Grønland og New Foundland, 1.501 tons, meðan 1437 tons vóru veidd við Ísland. Meginparturin av saltfiskinum varð uppskipaður í Føroyum, tilsamans 2.883 tons.

Størsti saltfiskaútflytningurin í desember mánaða í fjør var

til Spania, 510 tons, meðan útflytningurin til Grikkaland og Italia var ávikavist 485 og 154 tons, til eitt samlað virði uppá 6,9 milj. kr.

31. desember í fjør vóru 4.300 tons av saltfiski eftir á goymslu í Føroyum. Flakaútflytningurin í desember var tilsamans 2.435 tons fyrri 16,8 milj. kr. Av hesum landaðu verksmiðjutrolarar 640 tons, til eitt virði av 4,2 milj. kr.

Sildin

Samlaði sildaútflytningur Føroya í tíðarskeiðinum jan.—de-

semebr í fjør, var 80.022 tonn fyrri 22,6 milj. kr. í desember mánaða vóru útflyttar tilsamans 14.950 tonnur, til eitt virði av 4,1 milj. kr. I tíðarskeiðinum jan.—juli í fjør, útflytt Føroya Sildasøla tilsamans 27.350 tonnur til eitt virði av 7,6 milj. kr. Annars skipar Føroya Fiskasøla fyrri øllum sildaútflytningi í lotuni.

31. desember í fjør vóru tilsamans 23.630 tonnur av sild eftir á goymslu í Føroyum, harav tilsamans 20.560 tonnur av saltsild vóru eftir á goymslu.